

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

1648

Na temelju članka 49. stavka 5. Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, broj 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15) i članka 39. stavka 1. točke 2. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, broj 150/11 i 12/13) ministar pomorstva, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK

O NAČINU, UVJETIMA I OVLASTIMA ZA OBAVLJANJE UPRAVNE ISTRAGE POMORSKE NESREĆE

I. OPĆI DIO

Predmet Pravilnika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom određuje se način, uvjeti i ovlast za obavljanje upravne istrage pomorske nesreće, radi prikupljanja dokaza i podataka u svrhu utvrđivanja prekršajne i kaznene odgovornosti u svezi pomorske nesreće iz područja primjene ovoga Pravilnika, s ciljem da se pronađe počinitelj te otkriju predmeti, tragovi i drugi dokazi koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica u prekršajnom ili kaznenom postupku.

Područje primjene

Članak 2.

Ovaj Pravilnik primjenjuje se na pomorske nesreće kojima je prouzročena smrt osobe ili njena teška tjelesna ozljeda, veći gubitak ili oštećenje imovine ili onečišćenje mora:

1. u koje su uključeni plovni i drugi pomorski objekti hrvatske državne pripadnosti, bez obzira na mjesto nesreće
2. koje se dogode unutar teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske, bez obzira na državnu pripadnost plovnih i drugih pomorskih objekata uključenih u nesreću
3. koje se dogode unutar zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa, u okviru jurisdikcije kako je određena Odlukom Hrvatskoga sabora o proširenju jursidikcije Republike Hrvatske na Jadranskom moru (»Narodne novine«, broj 157/2003 i 138/2006) i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora te Završnim aktom Treće konferencije Ujedinjenih naroda o pravu mora s Prilozima I – VII. i Dodatkom te Sporazumom o primjeni XI dijela Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. (»Narodne novine«, Međunarodni ugovori broj 9/2000).

Članak 3.

(1) Ovaj Pravilnik ne primjenjuje se na pomorske nesreće u kojima sudjeluju isključivo ratni brodovi.

(2) Ovaj Pravilnik ne primjenjuje se na pomorske nesreće u kojima sudjeluju isključivo plutajući ili nepomični odobalni objekti s povezanom infrastrukturom, namijenjeni istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, a koje se dogode tijekom tih istraživanja i eksploatacije.

(3) Ovaj Pravilnik ne primjenjuje se na plovne objekte koji plove na plovnim putovima unutarnjih voda koje čine rijeke, kanali i jezera na kojima se obavlja plovidba, osim rijeka hrvatskoga jadranskog sliva u onom dijelu toka koji je plovao s morske strane.

Značenje pojedinih izraza i pojmova

Članak 4.

Pojedini pojmovi i izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, osim pojmova i izraza iz članka 5. ovoga Pravilnika, imaju jednako značenje kao pojmovi i izrazi utvrđeni Pomorskim zakonikom (»Narodne novine«, br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15), kako je izmijenjen i dopunjen.

Članak 5.

Za potrebe ovoga Pravilnika pojedini pojmovi i izrazi imaju sljedeće značenje:

1. *Ministarstvo* je ministarstvo nadležno za pomorstvo.

2. *MRCC* je engleska kratica za Nacionalnu središnjicu za usklađivanje traganja i spašavanja na moru (Maritime Rescue Coordination Center) koja obavlja i poslove Pomorske službe za podršku (Maritime Assistance Service – MAS) sukladno rezoluciji A.950(23) Skupštine Međunarodne pomorske organizacije.

3. *Teška tjelesna ozljeda* je svaka teška i osobito teška tjelesna ozljeda, kako je utvrđena zakonom kojim se uređuje primjena kaznenog zakonodavstva.

4. *Onečišćenje mora* je svako onečišćenje mora i morskog okoliša štetnim tvarima koje mogu uzrokovati opasnost za ljudsko zdravlje, naškoditi živim bićima u moru i morskome okolišu te drugim blagodatima mora ili ometati bilo koju drugu legitimnu uporabu mora, a obuhvaća svaku tvar koja podliježe nadzoru prema Konvenciji o sprečavanju onečišćenja mora s brodova (MARPOL), usvojene na Međunarodnoj konferenciji o onečišćenju mora, održanoj u Londonu od 8. listopada do 2. studenog 1973. godine, kako je izmijenjena Protokolom iz 1978. godine (»Narodne novine«, Međunarodni ugovori, broj 1/1992).

5. *Osumnjičenik* je osoba pod sumnjom da je počinila pomorski prekršaj u svezi nesreće koja je predmet upravne istrage.

6. *Oštećenik* je osoba kojoj je pomorskim prekršajem, koji je u svezi s nesrećom koja je predmet upravne istrage, povrijeđeno ili ugroženo kakvo osobno ili imovinsko pravo.

7. *Pomorska nesreća* je događaj ili slijed događaja na moru koji je u svezi s plovidbom, eksploatacijom, izvedbom ili radom plovnog ili drugog pomorskog objekta, a koji za posljedicu ima:

- smrt ili tešku tjelesnu ozljedu osobe, i/ili
- gubitak osobe, i/ili
- pretpostavljeni gubitak ili gubitak plovnog ili drugog pomorskog objekta ili njegovo napuštanje, i/ili
- nasukavanje ili nesposobnost za daljnju plovidbu, eksploataciju, izvedbu ili rad, i/ili
- sudjelovanje u sudaru, i/ili
- veće oštećenje na plovnom ili drugom pomorskom objektu, i/ili
- veće oštećenje objekata pomorske infrastrukture, i/ili
- onečišćenje mora

8. *Pomorski prekršaj* je povreda propisa kojima se uređuju odnosi u morskim i podmorskim prostorima Republike Hrvatske ili nad kojima Republika Hrvatska ima suverena prava, njihovim obalama i lukama, pomorskim objektima hrvatske državne pripadnosti, te svim pomorskim objektima koji plove ili se nalaze u morskim i podmorskim prostorima Republike Hrvatske, u vezi sa sigurnošću plovidbe i zaštite ljudskih života i okoliša, te s prometom na moru.

9. *Sigurnosna istraga pomorske nesreće* je istraga koju provodi neovisno istražno tijelo sukladno posebnim propisima, a čiji cilj je utvrđivanje uzroka pomorske nesreće radi njihovog sprječavanja u budućnosti.

10. *Službena osoba* je državni službenik kojem je u opisu poslova inspekcijski nadzor sigurnosti plovidbe, sukladno propisu o unutarnjem redu Ministarstva.

11. *Veći gubitak ili veće oštećenje imovine*, u smislu ovoga Pravilnika, smatra se svaka šteta uzrokovana pomorskom nesrećom koja prelazi 60.000,00 kuna.

12. *Voditelj upravne istrage* je službena osoba koja vodi upravnu istragu povodom pomorske nesreće temeljem odluke lučkog kapetana nadležne lučke kapetanije, odnosno temeljem odluke Ministarstva, a iznimno – ako takva osoba nije određena – službena osoba koja je prva poduzela službenu radnju sa svrhom vođenja upravne istrage po službenoj dužnosti.

13. *Zapovjednik plovnog ili drugog pomorskog objekta* je svaki zapovjednik broda, jahte, plutajućeg ili nepomičnog odobalnog objekta, voditelj brodice i slično.

Obveza obavješćivanja o pomorskoj nesreći

Članak 6.

Sudionici pomorske nesreće te sve druge osobe koje imaju saznanje da se dogodila pomorska nesreća iz područja primjene ovoga Pravilnika, dužne su o tome, odmah i bez odgađanja, obavijestiti MRCC, koji će bez odgode zaprimljene informacije proslijediti mjesno nadležnoj lučkoj kapetaniji i Ministarstvu.

Obveza prijave pomorske nesreće

Članak 7.

(1) Zapovjednik, odnosno upravitelj pomorskog objekta uključenog u pomorsku nesreću, osim osoba iz stavka 2. ovoga članka, dužan je odmah i bez odgađanja, čim to okolnosti nesreće dopuste, prijaviti pomorsku nesreću, a ako je zbog okolnosti nesreće opravdano očekivati da to neće moći ili ne može učiniti, prijavu je dužan, odmah po saznanju za događaj pomorske nesreće, podnijeti vlasnik, brodar, agent ili drugi ovlašteni predstavnik vlasnika plovnog ili drugog pomorskog objekta, odnosno broдача.

(2) Osoba koja upravlja brodicom ili zapovjednik jahte koja je uključena u pomorsku nesreću, dužan je pomorsku nesreću prijaviti najkasnije u roku 3 dana, računajući od dana događaja nesreće.

(3) Prijava pomorske nesreće podnosi se nadležnoj lučkoj kapetaniji na čijem području se nesreća dogodila ili lučkoj kapetaniji na čijem području se nalazi prva luka u koju je plovni ili drugi pomorski objekt uplovio ili je dotegljen nakon nesreće, a ako su u nesreću uključeni umjetni otoci, uređaji i naprave unutar epikontinentalnog i zaštićeno ekološko-ribolovnog pojasa ili su u nesreću uključeni plovni ili drugi pomorski objekti hrvatske državne pripadnosti, a nesreća se dogodila izvan teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske, prijava se podnosi Ministarstvu.

(4) Prijava pomorske nesreće podnosi se na propisanom obrascu kako je utvrđen u Prilogu 1, koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

II. UPRAVNA ISTRAGA POMORSKE NESREĆE

Status upravne istrage

Članak 8.

- (1) Upravna istraga provodi se neovisno o provođenju sigurnosne istrage pomorske nesreće.
- (2) Upravna istraga provodi se samo kada izvidom, odnosno inspekcijskim nadzorom, bude utvrđena osnova sumnje u počinjenje pomorskog prekršaja u svezi događaja pomorske nesreće iz područja primjene ovoga Pravilnika.
- (3) Upravna istraga ne provodi se ako nadležni državni odvjetnik pokrene kazneni progon radi počinjenja kaznenog djela kojim je obuhvaćen i pomorski prekršaj u svezi pomorske nesreće.
- (4) Upravna istraga obavlja se sukladno odredbama ovoga Pravilnika i zakona kojim se uređuje prekršajni postupak, u dijelu u kojem se taj zakon odnosi na ovlasti tijela državne uprave kao ovlaštenog tužitelja.
- (5) Prilikom vođenja upravne istrage iz područja primjene ovoga Pravilnika, voditelj upravne istrage pridržavat će se smjernica Međunarodne pomorske organizacije (IMO) o pravednom postupanju prema pomorcima u slučaju pomorske nesreće, kako su priložene rezoluciji LEG.3(91) Pravnog odbora Međunarodne pomorske organizacije od 27. travnja 2006. godine i kako su odobrene na 296. sjednici upravnog tijela Međunarodne organizacije rada, održane 12. do 16. lipnja 2006. godine, u mjeri koja nije u suprotnosti s odredbama zakona kojim se uređuje prekršajni postupak i ostvarenju ciljeva upravne istrage.

Voditelj upravne istrage

Članak 9.

- (1) Voditelja upravne istrage određuje lučki kapetan mjesno nadležne lučke kapetanije, osim u slučaju pomorske nesreće u koju su uključeni umjetni otoci, uređaji i naprave unutar epikontinentalnog i zaštićeno ekološko-ribolovnog pojasa ili su u nesreću uključeni plovni ili drugi pomorski objekti hrvatske državne pripadnosti, a nesreća se dogodila izvan teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske, kada voditelja upravne istrage određuje Ministarstvo.
- (2) Za voditelja upravne istrage može se odrediti samo ona službena osoba koja obavlja poslove inspekcijskog nadzora sigurnosti plovidbe u skladu s propisima o unutarnjem redu Ministarstva, koja je dodatno osposobljena za vođenje upravne istrage pomorske nesreće prema programu stručnog osposobljavanja kojeg organizira i provodi Ministarstvo.
- (3) Na voditelja upravne istrage, njegova prava, obveze i ovlasti, primjenjuju se propisi kojima se uređuje obavljanje inspekcijskog nadzora sigurnosti plovidbe.

Pokretanje, prekid i obustava upravne istrage

Članak 10.

- (1) Upravna istraga pokreće se i vodi po službenoj dužnosti.
- (2) Upravna istraga smatra se pokrenutom kada službena osoba poduzme bilo koju radnju sa svrhom vođenja upravne istrage po službenoj dužnosti.
- (3) Upravnu istragu u pravilu pokreće i vodi lučka kapetanija na čijem području se nesreća dogodila, a iznimno lučka kapetanija na čijem području se nalazi prva luka u koju je plovni ili drugi pomorski objekt uplovio ili je dotegljen nakon nesreće ako joj je prvoj prijavljen događaj pomorske nesreće.
- (4) U slučaju kada su u nesreću uključeni umjetni otoci, uređaji i naprave unutar epikontinentalnog i zaštićeno ekološko-ribolovnog pojasa, odnosno kada su u nesreću uključeni plovni ili drugi pomorskih objekti hrvatske državne pripadnosti, a nesreća se dogodila izvan teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda, upravnu istragu pokreće i vodi Ministarstvo, odnosno lučka kapetanija koju odredi Ministarstvo.
- (5) O sukobu nadležnosti lučkih kapetanija u pokretanju i vođenju upravne istrage pomorske nesreće, odlučuje Ministarstvo.

Članak 11.

(1) Upravna istraga prekinut će se kada okolnosti pomorske nesreće ukazuju na postojanje kaznenog djela kojim je obuhvaćen i pomorski prekršaj u svezi pomorske nesreće, o čemu će se bez odgađanja obavijestiti državni odvjetnik, kojem će voditelj upravne istrage predati sve dokaze i podatke koji su do tada prikupljeni o pomorskoj nesreći.

(2) Ako državni odvjetnik odluči ne pokrenuti kazneni progon, voditelj upravne istrage odlučit će o nastavku ili obustavi upravne istrage pomorske nesreće u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

(3) Upravna istraga obustavit će se kada državni odvjetnik pokrene kazneni progon radi počinjenja kaznenog djela kojim je obuhvaćen i pomorski prekršaj u svezi pomorske nesreće koja je predmet upravne istrage.

(4) Upravna istraga obustavit će se i u slučajevima kada voditelj upravne istrage utvrdi da nema osnova za pokretanje prekršajnog postupka u svezi pomorske nesreće koja je predmet upravne istrage.

(5) Upravna istraga neće se obustaviti u slučajevima kada drugo javnopravno tijelo, sukladno svojim zakonskim ovlastima, donese rješenje o pokretanju prekršajnog postupka ili podnese optužni prijedlog sudu protiv okrivljenika radi počinjenja prekršaja koji nije pomorski prekršaj, a u svezi je s pomorskom nesrećom koja je predmet upravne istrage.

Članak 12.

(1) O prekidu i nastavku upravne istrage pomorske nesreće, voditelj upravne istrage donosi zaključak.

(2) O obustavi upravne istrage voditelj upravne istrage donosi rješenje, uz obvezu da u roku osam dana o razlozima obustave pisano izvijesti oštećenika, ako oštećenik postoji, a u slučaju obustave zbog nepostojanja osnove za pokretanje prekršajnog postupka, dužan je oštećeniku dostaviti pisanu uputu da može samostalno, u svojstvu ovlaštenog tužitelja, podnijeti optužni prijedlog sudu, odnosno tijelu državne uprave nadležnom za vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju.

(3) Protiv rješenja o obustavi upravne istrage, kojeg je donijela nadležna lučka kapetanija, oštećenik može podnijeti žalbu Ministarstvu, a ako je rješenje o obustavi donijelo Ministarstvo, tada oštećenik može pokrenuti upravni spor.

III. IZVIDI I OSIGURANJE DOKAZA

Članak 13.

(1) Nadležna lučka kapetanija, odnosno Ministarstvo kada je prema odredbama ovoga Pravilnika nadležno za pokretanje i vođenje upravne istrage, dužna je odmah po saznanju o događaju pomorske nesreće, po službenoj dužnosti pokrenuti izvide radi utvrđivanja postojanja prekršajne odgovornosti u svezi pomorske nesreće iz područja primjene ovoga Pravilnika.

(2) Radnje koje službena osoba ili voditelj upravne istrage poduzima tijekom izvida, smatraju se radnjama inspekcijskog nadzora sigurnosti plovidbe, a poduzimaju se po službenoj dužnosti.

(3) O provedenoj radnji izvida sastavlja se zapisnik, sukladno posebnim propisima kojima se uređuje inspekcijski nadzor.

Članak 14.

(1) Službena osoba ili voditelj upravne istrage, tijekom provođenja radnji izvida, dužna je utvrditi:

1. spada li pomorska nesreća u područje primjene ovoga Pravilnika

2. je li počinjen pomorski prekršaj u svezi s pomorskom nesrećom

3. tko je počinitelj pomorskog prekršaja ili osoba za koju postoji osnova sumnje da je počinitelj pomorskog prekršaja u svezi s pomorskom nesrećom?